

ODYSSEUS

FEDERATION OF CEPHALONIAN & ITHACIAN SOCIETIES

President:
34-20 12th Street, L.I.C., NY 11106 USA
Tel.: (718) 204-1700 • Fax: (718) 204-1732
e-mail: gmenegatos@cephalonia.com

Secretary:
1212 Brook Avenue, Bronx NY 10456 USA
Tel.: (718) 538-1417 • Fax: (718) 538-5943
e-mail: vangelatos@cephalonia.com

e-mail: odysseus@hellenism.com

Ο συμπατριώτης μας συγγραφέας-εκπαιδευτικός κ. Γεράσιμος Γαλανός ενέσχυσε σε ένα δύσκολο και ανεξερεύνητο χώρο και έπειτα από επίπονη έρευνα έφερε στο φως για πρώτη φορά μια ολοκληρωμένη μελέτη για τη διαχρονική και πολύπλευρη παρουσία των Κεφαλληνών & Ιθακισίων στους Ολυμπιακούς αγώνες από την αρχαιότητα μέχρι σήμερα.

Η Ομοσπονδία «ΟΔΥΣΣΕΥΣ» θεωρώντας αυτονόητο καθήκον και στόχο τη στήριξη τέτοιων πρωτοβουλιών ανέλαβε τη χορηγία της δίγλωσσης (Ελληνικής και Αγγλικής) έντυπης και ψηφιακής έκδοσης αυτής της πολύτιμης μελέτης και την προσφέρει τόσο στους νέους και νέες της Κεφαλονιάς και της Ιθάκης, όσο και στους νέους και νέες Θιακοκεφαλονίτικης καταγωγής σε όλα τα μήκη και πλάτη της γής.

Η ιστορικά τεκμηριωμένη γνώση της συμμετοχής των νησιών μας στις Ολυμπιάδες ως είναι άλλη μια πηγή τοπικής περηφάνιας και το έναυσμα για να θεριέψει ο Ολυμπιακός Εθελοντισμός στις τάξεις των Κεφαλονιτών & Θιακών του πλανήτη.

Ακολουθούν μερικά αποσπάσματα από την εν λόγω μελέτη:

ΚΕΦΑΛΛΟΝΙΑ – ΙΘΑΚΗ ΚΑΙ ΟΛΥΜΠΙΑΚΟΙ ΑΓΩΝΕΣ

Πρώτες Πληροφορίες

Οι πρώτες πληροφορίες που συνδέουν την Κεφαλονιά με τους Ολυμπιακούς αγώνες αγγίζουν τα ιστορικά χρόνια.

Όπως αναφέρει ο Πανσανίας περί το 560 π.Χ. στη 48^η Ολυμπιάδα στους Δελφούς, νικητής της κιθαρωδίας ήταν ο Κεφαλλονίτης Μελάμπους «... Της δε τεσσαρακοστής Ολυμπιάδος και ογδόης, ... έτει τρίτω άλλα έθεσαν οι αμφικτύονες κιθαρωδίας μεν καθά και εξ' αρχής προσέθεσαν δε και αυλωδίας αγώνισμα και αυλών ανηγορεύθησαν δε νικόντες Κεφαλλήν τε Μελάμπους κιθαρωδία και αυλωδός Αρκάς Εχέμβροτος, Σακάδας δε Αργείος επί τοις αυλοίς...»¹

Το Θέατρο της Ηλιδας

Στο «Izolaria del P. Coronelli»², διαβάζουμε στην αναφορά για την αρχαία πόλη της Κεφαλληνίας Πάλη:

«... Il suo Territorio al presente e detto Palecchi, che produce I pue esquifiti moscaci della Terra, I di cui Popoli Fabbricarono il famoso teatro in Eliade nel Peleponnezo per I giuochi Olympiaci...»³

Επιπλέον και ο ιστορικός Κωστής Λοβέρδος στο έργο του «Ιστορία της νήσου Κεφαλληνίας» αναφέρει την ίδια μαρτυρία, δοσμένη τη φορά αυτή από τον Α. G. Saint Sauveur, την οποία υποστήριξε και ο Morosini:

«Έργον δε των Παλέων ήτο το περίφημον Θέατρον της Ηλιδος, όπου οι Έλληνες αθληταί διεφιλονείκουν το βραβείο των Ολυμπιακών αγώνων και εν ω πάντα ενέπνεον μεγαλείον και ευγενή μεγαλοπρέπειαν».

Σύμφωνα όμως με τον ιστορικό Λοβέρδο, η πληροφορία αυτή δεν τεκμηριώνεται από αρχαία ιστορική πηγή. Πιθανόν την πληροφορία ο Morosini και ο Α. G. Saint Sauveur να την εντόπισαν σε αρχαία επιγραφή, που βρέθηκε στην Κεφαλονιά.

Θα πρέπει να εξετασθεί προσεκτικά η σχέση της Πάλης με τις περιοχές της Ηλιδας και Ολυμπίας, που, όπως φαίνεται, υπήρχε, οπότε θα εξακριβωθεί, η φερεγγυότητα των μαρτυριών του Morosini σχετικά με αυτές τις πλη-

CEPHALONIA – ITHACA AND THE OLYMPIC GAMES

First Available Information

The first information available that links Cephalonia to the Olympic Games dates back to historic times.

As Pausanias mentions - circa 560 B.C., winner of the guitar contest was the Cephalonian Melambus.

«... Της δε τεσσαρακοστής Ολυμπιάδος και ογδόης, ... έτει τρίτω άλλα έθεσαν οι αμφικτύονες κιθαρωδίας μεν καθά και εξ' αρχής προσέθεσαν δε και αυλωδίας αγώνισμα και αυλών ανηγορεύθησαν δε νικόντες Κεφαλλήν τε Μελάμπους κιθαρωδία και αυλωδός Αρκάς Εχέμβροτος, Σακάδας δε Αργείος επί τοις αυλοίς...»¹

The Iliada Theater

In «Izolaria del P. Coronelli»², there is a reference to the ancient Cephalonian city of Pali:

«... Il suo Territorio al presente e detto Palecchi, che produce I pue esquifiti moscaci della Terra, I di cui Popoli Fabbricarono il famoso teatro in Eliade nel Peleponnezo per I giuochi Olympiaci...»³

In addition, Kostis Loverdos the historian, in his work «History of Cephalonia Island», mentions this same reference – this time as given by A.G. Saint Sauveur and supported by Morosini:

«The wonderful Theater at Iliada was a work of the Paleis, where Greek athletes competed for the Olympic Games award and inspired greatness and noble magnificence».

However, according to Loverdos, this information is not documented in any ancient historical source. It is possible that Morosini and A. G. Saint Sauveur picked it up from an ancient sign found in Cephalonia.

The connection between Pali and the Iliada and Olympia regions must be carefully examined since it does seem to have existed. This will prove the validity of Morosini's references with regard to this information.

ροφορίες.

Σχέση Παλέων με Ήλιδα

Επιπρόσθετα, για τη σχέση και επικοινωνία της πόλης των Παλέων Κεφαλληνίας με την Ήλιδα μας πληροφορεί ο Πανσανίας ότι είδε στο ναό της Ολυμπίας, ανδριάντα του Ηλείου Τιμοπόλιδος, υιού του Λάμπιδος, τον οποίον έστησαν οι Παλείς.
«Ανέθεσαν δε και Ηλείον άνδρα Τιμόπολιν Λάμπιδος Παλείς, η τετάρτη Κεφαλλήνων μοίρα...»⁴

Η αναβίωση των Ολυμπιακών Αγώνων στο πνεύμα της Γαλλικής Επανάστασης

Η διάδοση της ελληνικής κλασικής παιδείας στην Ευρώπη το 17^ο και 18^ο αιώνα τροφοδότησε την Ευρώπη με τις βασικές αρχές του αρχαίου ελληνικού πολιτισμού και άνοιξε νέους ορίζοντες πολιτικούς, παιδαγωγικούς και μορφωτικούς, ώστε να βρει στήριγμα ο νεοανθρωπισμός και ο Διαφωτισμός.
Στο πλαίσιο αυτό, κατά τη διάρκεια της Γαλλικής Επανάστασης, το Γαλλικό Διευθυντήριο προτείνει την ανασύσταση των Ολυμπιακών Αγώνων «εν αυτό τω πεδίω του Άρεως» στο Παρίσι⁵.

Έλευση Δημοκρατικών Γάλλων στα Επτάνησα 1797-1799

Την έλευση των δημοκρατικών Γάλλων (1797)⁶, στα Ιόνια Νησιά, δέχτηκε με ανακούφιση ο Επτανησιακός λαός, αποτινάσσοντας το βάρος της «Γαληνότατης Δημοκρατίας του Αγίου Μάρκου». Έτσι, μπόρεσε να εκφραστεί μέσα από τις ιδέες της Γαλλικής Επανάστασης.
Αποτέλεσμα της νέας αυτής κατάστασης, ήταν η δημιουργία σε κάθε νησί πολιτικών συλλόγων ή σωματείων, όπου διακινούνταν ελεύθερα οι νέες ιδέες και επικρατούσαν ακραίες δημοκρατικές αρχές.

Αργοστόλι: Πρόταση για ανασύσταση των Ολυμπιακών Αγώνων.

Το 1798 με κέντρο το Αργοστόλι ιδρύθηκε Συνταγματικός Σύλλογος «εκ καθαρών Ιακωβίνων». ⁷ Πρέσβευε μία πολιτικοκοινωνική αναγέννηση του λαού, νέα κτηματική διαίρεση με δίκαια και ισομερή κατανομή όλων των εκτάσεων σε όλους τους πολίτες.
Επίσης, επαναστατικές και τολμηρές ήταν οι προτάσεις και οι σκέψεις κάποιων μελών του Συλλόγου για κατάργηση της χριστιανικής λατρείας και επαναφορά των τελετών της αρχαίας προγονικής θρησκείας αλλά και ανασύσταση των Ολυμπιακών αγώνων.
Οι προτάσεις για αναβίωση των Ολυμπιακών αγώνων ήταν μία πρόωγη αθλητική έκφραση στο νησί, 100 χρόνια πριν από την αναβίωση του 1896 από τον Δημήτριο Βικέλα και τον Πιερ Ντε Κουμπερτέν. Φαίνεται δε, πως αυτές οι ιδέες ήταν ένα θέμα ευρύτερο, καθώς βρήκαν έδαφος και σε άλλους τόπους όπου είχαν δεχθεί επιρροές από τα κηρύγματα της Γαλλικής Επανάστασης.

αποθέωση της χορωδίας

Στην Δ΄ Ολυμπιάδα (τοπική) (1888) προσκλήθηκε από την κεντρική Επιτροπή και η Κεφαλλονιά να συμμετάσχει στην έκθεση. Αποφασίσθηκε δε η αποστολή «καλώς καθηρισμένου Χορού Καλλιφώνων».

Έτσι, στη μεγάλη οικία του Ι. Σ. Άννινου στο Αργοστόλι¹⁷, που είχε ευρύχωρες αίθουσες, ο παλιός ριζοσπάστης, μουσικοδιδάσκαλος και συνθέτης Ν. Τζανής - Μεταξάς, βοηθούμενος από τους κορυφαίους μαθητές του, Διονύση Λαυράγκα και Γεώργιο Σολω(ο)μό, οργάνωσε ικανό χορό με σκοπό να αντηχήσουν τα άσματά του στο Ζάππειο ίδρυμα.

Στην ιδέα του σχηματισμού ικανής χορωδίας συνέβαλε κι η φιλόμουση επαρχία Πάλλης που πρόσφερε τις δυνάμεις της με επιτυχία, ώστε να ψάλλουν αρμονικότερα την περίφημη επτανησιακή καντάδα. Τα ακούσματα θα ήταν εμβιατήρια και ύμνοι, που είχαν γραφτεί από το ριζοσπάστη συνθέτη Νικόλαο Τζανή-Μεταξά: Ψαλμός του Δαβίδ («Κύριε εν τη Δυνάμει Σου»), «Χαιρετισμός των Κεφαλλήνων στην Αθήνα»¹⁸, «Ξημερώνει αργή των θαυμάτων». Επίσης χορωδιακές συνθέσεις του Διονυσίου

The connection between Palli and Ilida

Furthermore, with regard to the relationship and communication between the Cephalonian city Pali and Ilida, we have information from Pausanias that he saw at the Olympia temple a statue of Timoptolidos of Ileia – son of Lambida – which was erected by the Paleis.
«Ανέθεσαν δε και Ηλείον άνδρα Τιμόπολιν Λάμπιδος Παλείς, η τετάρτη Κεφαλλήνων μοίρα...»⁴

The Revival of the Olympic Games in the spirit of the French Revolution

The spread of classical Greek studies in Europe in the 17° and 18° centuries provided Europe with the basic values of ancient Greek civilization and opened new horizons in politics, education, and academics – all this paving the way for neo-humanism and the Enlightenment.
Within this framework, during the French Revolution, The French Directorate recommends the reestablishment of the Olympic Games in Paris⁵.

Arrival of the Democratic French to the Ionian Islands 1797-1799

The arrival of the democratic French (1797)⁶ to the Ionian Islands was welcomed with relief by the population as it enabled them to free themselves of the burden of «the Serene Democracy of St. Mark». In doing so, they were now able to express themselves through the ideals of the French Revolution.
A result of this new status of things was the creation – on each island – of political associations that served as forums for the free exchange of new ideas and adhered to the utmost democratic values.

Argostoli: A proposal for the revival of the Olympic Games.

The Constitutional Association «of pure Ioakovians» was found in Argostoli (1798). It propagated a sociopolitical revival of the population and a new land division based on just and equal distribution of all land among all citizens.
The proposals and ideas of some Association members were revolutionary and bold as they propagated the abolition of Christian worship and reinstatement of the rites of the ancient religion, as well as the revival of the Olympic Games.
The proposal for the revival of the Olympic Games was an early athletic expression on the island, 100 years before the actual 1896 revival by Dimitrios Vikelas and Pierre De Couperden. It appears that these ideas were actually broader in scope as they found fertile ground in other places that had been influenced by the proclamations of the French Revolution.

The exaltation of the chorus

The central Committee of the Fourth Olympiad (local)(1888) invited Cephalonia to participate in the exhibition. It was decided that the mission would be comprised of a «well qualified chorus of melodious singers».

As a result, using the large home – with its many large halls - of I.S. Anninos in Argostoli¹⁷ the old radical, composer and music teacher N. Tzanis - Metaxas, aided by his top students Dionyssi Lavragas and Georgios Solomos, organized a capable chorus with the purpose of having his songs heard at Zappeion.

The music loving district of Pali contributed to the formation of a capable chorus by offering its resources in order for the celebrated Ionian kantada to be sang in harmony. The songs were marches and hymns written by the radical composer Nikolaos Tzanis - Metaxas: David's Psalm «Lord, in Your Power», «Cephalonian's Greetings to Athens»¹⁸, «Dawn of Wonders is Breaking». Also, compositions for the chorus by Dionyssi Lavragas: «Seaman of the Ionian», «Hymn to Zappa»¹⁹.

ου Λαυράγκα: «Ο Ναύτης του Ιονίου», «Ύμνος προς τον Ζάππα»¹⁹. Στο πρόγραμμα της χορωδίας ήταν και κεφαλλονίτικες καντάδες: «Αγράμπελη» του λαϊκού συνθέτη Ε.Μακρή, «Ωσάν το ρόδο», «Τώρα βγαίνει το φεγγάρι» και ακόμα το εξελληνισθέν από τον Λαυράγκα μεγάλο χορωδιακό από το μελόδραμα «Νόρμα» του Μπελλίνι «είναι εδώ».

Επίσης και διάφορα ριζοσπαστικά θούρια του Νικόλαου Τζανή-Μεταξά. Ο Διονύσιος Λαυράγκας στα απομνημονεύματά του²⁰ μας ενημερώνει πως με τους χορωδούς «δεν παιδεύθηκε πολύ μαζί τους. Αν και άνθρωποι εργατικοί, τεχνίτες και σχεδόν αγράμματοι, εμάθαιναν εύκολα με το αυτί τα τραγούδια τους και γρηγορότερα αφ' όσον ανέμεναν». Όταν η χορωδία ήταν έτοιμη, δέχτηκε μια γενναία οικονομική στήριξη από το δήμο Αργοστολίου και για πρόβα τζενεράλε έδωσε δύο συναυλίες, μια στο Αργοστόλι και μια στο Ληξούρι. Έπειτα *παρκάρανε* στο πλοίο «Θησέας» χαρούμενοι και με ελπίδες για την Αθήνα.

Η Κεφαλλονίτικη χορωδία στην Δ' Ολυμπιάδα έδωσε τρεις παραστάσεις: μία στο θέατρο Συγγρού και δύο στη Ροτόντα του Ζαπείου κάτω από την πακέτα του Διονυσίου Λαυράγκα. Σημείωσε δε, αξιόλογη επιτυχία και απέσπασε ειλικρινείς επαίνους και το πρώτο βραβείο από τους δύο χιλιάδες και πλέον ακροατές, καθώς και τα εγκωμιαστικά λόγια του τύπου.

Αξίζει μία λεπτομερής αναφορά²¹ προς τους πρωτεργάτες της μεγάλης εκείνης παραστάσεως που, πέρα από την εθνική τους προσφορά, η επιτυχία τους συνετέλεσε στην παραπέρα ανάπτυξη της χορωδιακής μουσικής στο νησί τους.

Πρώτοι Τενόροι (πρίμοι): Άγγελος Μακρής, Χαράλαμπος Λάσκαρης, Κωνσταντίνος Παναγιώτου, Γεράσιμος Αντύπας, Σπύρος Σαμούτ, Χαράλαμπος Κουρούκλης, Παύλος Δελλαπόρτας, Τζώρτζης Δελλαπόρτας και Κώστας Βαρθολόμος

Δεύτεροι Τενόροι (σεγόντοι): Κωνσταντίνος Μπογάζας, Ευάγγελος Διακάτος, Παύλος Σαμούτ, Ιωάννης Δρακόπουλος, Γεράσιμος Γαλιατσάτος, Γεώργιος Λάσκαρης και Σπύρος Κάρμενος.

Βαθύφωνοι Α' και Β': Ηλίας Δήμος, Δημοσθένης Δρακόπουλος ή Λούπος, Σπύρος Νικολετάτος, Δημήτρης Μασσούκης, Σάββας Αρσένης, Γεώργιος Τσερνάτας, Κώστας Λειβαδάς, Χ.Εξηδάχτυλος, Ηλίας Μαρκέτος και φυσικά ο Διον. Λαυράγκας.

«Τα τεμάχια άτινα εξετέλεσαν ωραία πάντα, πρωτοτυπότητα είναι τα εξής:

«Θούριον άσμα» υπό Ν.Τζανή Μεταξά, «Ύμνος εις τον Ζάππα» υπό Διον. Λαυράγκα, «Εις τον Ευαγγελισμόν» υπό του Ν.Τζανή Μεταξά, «Εχε γεια» υπό Καμπάνη, «Ο Ναύτης του Ιονίου», άσμα επιθαλάσσιον υπό Δ. Λαυράγκα και στίχοι Γεράσιμου Μαυρογιάννη», καθώς πληροφορούμαστε από το σύγχρονο τύπο.

Επίσης, κατά την Δ' Ολυμπιάδα βραβεύτηκε ακόμα μία φορά ο αξιόλογος και πολυγραφότατος Κεφαλλονίτης μουσικοσυνθέτης, Γεώργιος Λαμπίρης²² για τα έργα του: «Στοιχειώδης διδασκαλία της Μουσικής και Ωδικής» και «Διδασκαλία της μουσικής». Τα έργα αυτά απετέλεσαν την πρώτη επιστημονική αποτύπωση μουσικών συγγραμμάτων, που έως τότε απουσίαζαν από τον ελλαδικό χώρο. Επιπρόσθετα ο ίδιος συνθέτης μελοποίησε εμβιατήριο με τίτλο «Η Ολυμπιακή έκθεση» αφιερωμένο στους ευεργέτες Ε. και Κ. Ζάππα και εξεδόθη από το μουσικό οίκο Ζ. Βελουδίου – Αθήναι.

Αρχιτεκτονική Ολυμπιακών Έργων

Πριν από τις ανασκαφές του Ερνέστου Τσώλλερ το 1870 η όψη που παρουσίαζε το Στάδιο έμοιαζε με μακρόστενη πλατεία, η οποία περιστοίχιζε ένα ιερό, όπως μας πληροφορεί ανώνυμος Ιταλός περιηγητής²⁶. Η αναστήλωση των ερειπίων του θα έφερνε στην επιφάνεια ένα κόσμημα της αρχαίας Ελλάδος, μόνο που οι κερκίδες ήταν κατεστραμμένες και σκεπασμένες με χώμα. Χάρη στη γενναιόδωρη προσφορά του Γεωργίου Αβέρωφ, μεγαλύτερο στην Αλεξάνδρεια, η κατασκευή του σταδίου έγινε πραγματικότητα.

Η μελέτη του προικισμένου και γνωστού Κεφαλλονίτη αρχιτέκτονα Α-

Included in the chorus' program were the Cephalonian kantades: «Agrambeli» by folk composer E. Makris, «Like the Rose», «The moon is coming out» and the hellenified by Lavragas tremendous chorus from Bellini's melodrama «Norma».

Also included were some of Nikolaos Tzani's – Metaxas' war marches. Dionyssi Lavragas tells us in his memoirs²⁰ that the chorus members «did not especially trouble him. Although they were workers, technicians, and almost illiterate, they had an ear that would pick up the songs quicker than expected». When the chorus was ready, they received generous financial support from the Municipality of Argostoli and as a dress rehearsal they gave two concerts – one in Argostoli and the other in Lixouri. Full of joy and hope, they then boarded the ship «Thisseas» for Athens.

The Cephalonian chorus made three appearances in the Fourth Olympiad: one at Syngrou Theater and two at Zappeion Rotonda, conducted by Dionyssi Lavragas. They met with remarkable success and received sincere compliments, and first prize from the two thousand members of the audience, in addition to praises from the press.

Below is a detailed reference²¹ to the protagonists of that tremendous show, who besides their contribution to the nation, their success was integral to the further development of chorus music on their island:

Leading Tenors: Aggelos Makris, Charalambos Laskaris, Konstantinos Panagiotou, Gerassimos Antypas, Spyros Samout, Charalambos Kourouklis, Pavlos Dellaportas, Georgis Dellaportas and Costas Vartholomos.

Backup Tenors: Konstantinos Bogazas, Evangelos Diakatos, Pavlos Samout, Ioannis Drakopoulos, Gerassimos Galitsatos, Georgios Laskaris and Spyros Karmenos.

Bass A' and B': Elias Dimos, Dimosthenis Drakopoulos or Loupos, Spyros Nikoletatos, Dimitris Matsoukis, Savvas Arsenis, Georgios Tsernatas, Costas Livadas, ChExidaktylos, Elias Marketos and, of course, Dionyssi Lavragas.

«All pieces were executed with excellence, the following being very original:

«War Song» by N. Tzani - Metaxas, «Hymn to Zappas» by D. Lavragas, «To the Evangelism» by N. Tzani - Metaxas, «Good Bye» by Kambanis, «Seaman of the Ionian», a song of the sea by D. Lavragas with lyrics by Gerassimos Mavrogiannis». This appeared in the press.

Also awarded once more in the Fourth Olympiad was the notable and prolific Cephalonian composer Georgios Lambiris²² for his works: «Basic Lessons in Music and Singing» and «Lessons in Music». These works were the first scientific documentation of musical writing, something that was missing in Greece. In addition, the same composer set to music a march titled «The Olympic Exhibition» - dedicated to benefactors E. and K. Zappas – which was published by Z. Veloudiou Music House in Athens.

Architecture of Olympic Projects

Prior to Ernest Chiller's excavations in 1870, the Stadium was an oblong space that surrounded a temple according to an anonymous Italian traveller²⁶. The restoration of its ruins would bring to light a treasure of ancient Greece, albeit the seats were destroyed and covered by dirt. Thanks to the generous offer of Georgios Averof – an Alexandria merchant – the construction of the Stadium became a reality.

The study of the well known and gifted Cephalonian architect Anastasios Metaxas²⁷, based on Chiller's excavations, was the closest approach to the original structure.

The National Shooting Gallery in Kallithea – considered one of the most

ναστασίου Μεταξά²⁷, βασισιμένη στο ανασκαφικό έργο του Τσίλλερ, έδωσε την πιο πιστή ως προς το αρχικό οικοδόμημα προσέγγιση.

Επίσης, έργο του Κεφαλλονίτη αρχιτέκτονα είναι και το εθνικό Σκοπευτήριο στην Καλλιθέα, το οποίο και θεωρείται από τα σημαντικότερα νεότερα αρχιτεκτονικά μνημεία με όμορφες, λιτές αρχιτεκτονικές γραμμές.

4th OLYMPIAD 1908 (London)

Σε αυτή την Ολυμπιάδα διακρίθηκε παίρνοντας το αργυρό μετάλλιο στο άθλημα «ελεύθερος ακοντισμός» ο Μιχάλης Δορίζας με βολή 51,36 μ και το χάλκινο μετάλλιο στο άθλημα «βολή κατά πηλίνων δίσκων», ο Αναστάσιος Μεταξάς, ο οποίος κατέλαβε τη θέση με 57 βαθμούς. Επίσης ο ίδιος αθλητής πήρε την 3^η θέση στο αγώνισμα σκοποβολής με πιστόλι, συναγωνιζόμενος με 286 σκοπευτές, και την 6^η θέση στο αγώνισμα «σκοπεύσεως κατά περιστερών».

Ελληνική Ολυμπιάδα της Αμερικής

Στο περιθώριο και ως απόηχος της 4^{ης} Ολυμπιάδας του Λονδίνου, οι Έλληνες της Αμερικής και συγκεκριμένα της πόλης Lowell της Μασσαχουσέτης διοργάνωσαν «Ολυμπιακούς Αγώνες» υπό την αιγίδα του τοπικού «Πανελληνίου Γυμναστικού Συλλόγου». Ανάμεσα στους Έλληνες που διακρίθηκαν ήταν και ο Κεφαλλονίτης Ν. Αλεξάτος³⁶.

5th OLYMPIAD 1912 (Στοκχόλμη)

Η Ελλάδα έως τον Οκτώβριο του 1911 δε γνώριζε αν θα συμμετείχε ή όχι στην 5^η Ολυμπιάδα. Τον Ιανουάριο του 1912 δημοσιεύθηκε νόμος για την χορήγηση έκτακτης πίστωσης 2500 δρχ. προς την Ε.Ο.Α., προκειμένου να διευκολυνθεί η συμμετοχή των Ελλήνων αθλητών σε αυτούς τους Ολυμπιακούς Αγώνες.

Οι φτωχές επιδόσεις των αθλητών μας, ανάγκασαν τους παράγοντες της επιτροπής να στείλουν αρχικά ολιγομελή αθλητική ομάδα που αποτελείται από τέσσερις μόνο αθλητές και ανάμεσά τους ο Μιχάλης Δορίζας (σφαιροβολία-δισκοβολία).

Τη τελευταία στιγμή προστέθηκαν και άλλοι αθλητές, ειδικά 9 σκοπευτές, ανάμεσά τους και οι Αναστάσιος Μεταξάς και ο Κωνσταντίνος Σκαρλάτος.

Τελικά, η Ελληνική ομάδα έφτασε να αποτελείται από 34 συνολικά αθλητές. Αρχηγός της αποστολής ορίστηκε ο Αναστάσιος Μεταξάς. Στους αγώνες ο Μιχάλης Δορίζας κατέλαβε τη 13^η θέση στο δίσκο με 39,28μ και την 11^η θέση στη σφαίρα με 12,05μ. Ο Αναστάσιος Μεταξάς, την 6^η θέση στη βολή «κατά πηλίνων δίσκων» και ο Κωνσταντίνος Σκαρλάτος δύο φορές 5^{ος} στο περιστρόφο από 50μ. και από 30μ.

10th OLYMPIAD 1932 (Λος Άντζελες)

Στην Ολυμπιάδα αυτή έλαβαν μέρος 37 κράτη. Οι Αγώνες ξεκίνησαν με μεγαλοπρέπεια σε εντυπωσιακό κλίμα. Η Ελληνική Ολυμπιακή Επιτροπή αναζήτησε χορηγούς ανάμεσα στους Έλληνες της ομογένειας, ώστε να εκπροσωπηθεί η χώρα επάξια στους Αγώνες. Τελικά, συμμετείχε με δέκα αθλητές, εκ των οποίων τέσσερις ήταν Έλληνες εγκατεστημένοι μόνιμα στην Αμερική. Στην σφαιροβολία έλαβε μέρος με τα χρώματα της γαλανόλευκης και ο Κεφαλλονίτης Θεοδωράτος που κατοικούσε στο Οκλαντ της Καλιφόρνιας³⁷.

14th OLYMPIAD 1948 (Λονδίνο)

Η ελληνική συμμετοχή σε αυτή την Ολυμπιάδα ήταν πολυπληθής. Έλαβαν μέρος 60 αθλητές. Στο αγώνισμα της ελεύθερης πάλης αγωνίστηκε ο Σπυρίδων Δευτεραίος⁴¹ (87 κιλά) και αποκλείστηκε, αν και είχε καλή παρουσία.

15th OLYMPIAD 1952 (Ελσίνκι)

significant architectural monuments in its beautiful and abstentious architectural lines - is yet another work of the Cephalonian architect.

4th OLYMPIAD 1908 (London)

Michalis Dorizas stood out in this Olympiad by winning the Silver Medal in the «free javelin throw» competition with a performance of 51,36 meters. The Bronze Medal in the «shot at clay discs» competition went to Anastasios Metaxas who scored 57 points. The same athlete won third place in the pistol shooting competition in a contest among 286 participants, and sixth place in the «shooting at pigeons» competition.

Greek Olympiad in America

In the lingering atmosphere following the 4th Olympiad of London, the Greeks living in America – and specifically in the town of Lowell Massachusetts – took the initiative of organizing «Olympic Games» through the local «Panhellenic Gymnastics Association». Among the Greeks who stood out was N. Alexatos³⁶, a Cephalonian.

5th OLYMPIAD 1912 (Stockholm)

Up to October 1911 Greece was unsure as to its participation in the 5th Olympiad. In January of 1912, a law was passed giving an extraordinary subsidy of 2500 drachmas to the Greek Olympics Committee in order to facilitate the participation of Greek athletes in this Olympiad.

The poor performances of our athletes forced the committee members to send a small team of four athletes at first. The team included Michalis Dorizas (sphere-discus toss).

More athletes – including 9 shootists - were added to the team at the last moment. Anastasios Metaxas and Konstantinos Skarlatos were among them.

In the end, the Greek team ended up with 34 athletes. Anastasios Metaxas was named leader of the Greek mission. Michalis Dorizas came in 13th place in the discus competition with a shot of 39,28 meters and in 11th place in the sphere toss competition with 12,05 meters. Anastasios Metaxas came in 6th in the «shot at clay discs» competition, and, Konstantinos Skarlatos came in 5th in the pistol shooting competition from 50 meters and 30 meters.

10th OLYMPIAD 1932 (Los Angeles)

Thirty seven nations participated in this Olympiad. The Games opened with magnificence and enthusiasm. The Greek Olympics Committee sought sponsors among Greeks living abroad in order for the country to be properly represented in the Games. Ten athletes participated, among them four being Greeks living in America. Theodoratos, a Cephalonian living in Oakland California, represented Greece in the sphere toss competition³⁷.

14th OLYMPIAD 1948 (London)

The Greek participation in this Olympiad was great in numbers with 60 athletes participating. Spyridon Dftereos⁴¹ (87 kg) participated in the free wrestling competition but was eliminated although he gave a good performance.

15th OLYMPIAD 1952 (Helsinki)

Greece had a notable presence in these Games. Panagiotis Linardatos⁴²,

Η Ελλάδα έδωσε δυναμικά το παρόν της σε αυτούς τους αγώνες. Συναντάμε τον Παναγιώτη Λιναρδάτο⁴² στο άθλημα της σκοποβολής “κατά πηλίνων δίσκων”, ο οποίος τελικά κέρδισε την 24^η θέση.

16^η ΟΛΥΜΠΙΑΔΑ 1956 (Μελβούρνη)

Σε αυτή την Ολυμπιάδα η ελληνική συμμετοχή αποτελείτο από 12 αθλητές. Στο αγώνισμα της ελεύθερης πάλης συμμετείχε ο Σπυρίδων Δευτεραίος⁴³ (κατηγ. 87 κιλά), αλλά αποκλείστηκε από τον πρώτο προκριματικό γύρο, επειδή ηττήθηκε από τον Ιρλανδό Gerald Martina.

17^η ΟΛΥΜΠΙΑΔΑ 1960 (Ρώμη)

Στους αγώνες της Ρώμης η ελληνική αποστολή έδωσε το παρόν της σε όλα τα αγωνίσματα με 52 αθλητές. Συμμετείχε στη δισκοβολία ο Αντώνης Κουνάδης,⁴⁴ ο οποίος κατέκτησε τη 18^η θέση.

19^η ΟΛΥΜΠΙΑΔΑ 1968 (πόλη του Μεξικού)

Η ελληνική συμμετοχή αποτελείτο από 48 αθλητές, που έλαβαν μέρος σε αγωνίσματα στίβου. Στο αγώνισμα της πυγμαχίας έλαβε μέρος ο Άγγελος Θεοτοκάτος⁴⁵, (54 κιλά), αλλά αποκλείστηκε.

20^η ΟΛΥΜΠΙΑΔΑ 1972 (Μόναχο)

Στη “ματωμένη” Ολυμπιάδα του Μονάχου, όπως χαρακτηρίστηκε λόγω επεισοδίων μεταξύ Παλαιστινίων και Ισραηλινών, η Ελλάδα συμμετείχε με 84 αθλητές. Ο Αντώνης Κουνάδης ήταν συνοδός στίβου, ενώ ο Άγγελος Θεοτοκάτος (κατηγ. 57 κιλά) αγωνίστηκε στην πυγμαχία.

27^η ΟΛΥΜΠΙΑΔΑ 2000 (Σίδνευ)

Εντυπωσιακή και άσπρη οργανωτικά υπήρξε η Ολυμπιάδα του Σίδνευ, στην οποία η Ελλάδα κέρδισε πρωτιές και νίκες με ολυμπιακά μετάλλια. Η Άννα Πολλάτου⁴⁶, παγκόσμια πρωταθλήτρια ρυθμικής γυμναστικής και οι άλλες συναγωνίστριες της ομάδας (την Εύα Χριστοδούλου, την Ειρήνη Αϊνδηλή, την Χαρά Καρυάμη, την Μαρία Γεωργάτου και την Κλένια Πανταζή) πήραν την 3^η θέση στο σύνθετο ομαδικό (χάλκινο μετάλλιο).

ΚΕΦΑΛΛΟΝΙΤΕΣ ΚΑΙ ΘΙΑΚΟΙ ΟΛΥΜΠΙΟΝΙΚΕΣ

Ευστάθιος Χωραφάς: Θα μπορούσε να γράψει ιστορία ως ο πρώτος και μόνος Έλληνας που κέρδισε τρία μετάλλια στην ίδια διοργάνωση. Όμως, το 1896 δεν έδιναν μετάλλιο στον τρίτο νικητή και έτσι περιορίστηκε στο να γραφτεί στο τύπο της εποχής το όνομά του ως κομιστής ενός αργυρού μεταλλίου, του αργυρού μεταλλίου στα 100 μ ελεύθερο (1.23.0)

Μιχαήλ Δωρίζας: Πρωταθλητής του Εθνικού Γυμναστικού Συλλόγου, γεννήθηκε στην Κωνσταντινούπολη το 1888, αλλά η καταγωγή του ήταν από τα Δωριζάτα της Κεφαλλονιάς. Έχασε τον πατέρα του, διπλωμάτη Μιχαήλ Δωρίζα από τον οποίο πήρε το όνομά του, πριν έρθει στον κόσμο και την μητέρα του Υπατία, δέσποινα της ελληνικής Ομογένειας της Πόλης, σε ηλικία τεσσάρων ετών. Σπούδασε στην Ροβέρτειο Σχολή της Κωνσταντινούπολης και ασχολήθηκε από μικρή ηλικία με τον αθλητισμό και ιδιαίτερα τις ρίψεις. Δεν ήταν ψηλός, (1,77μ) όμως ζύγιζε 106 κιλά και είχε ηράκλεια δύναμη.

Η μεγαλύτερη διάκρισή του ήταν η κατάκτηση του αργυρού μεταλλίου στον ακοντισμό στους Ολυμπιακούς Αγώνες του 1908 στο Παρίσι, με βολή 51,36 μέτρα. Πήγε στην αγγλική πρωτεύουσα με 58μ. πανελλήνιο ρεκόρ 55,10μ όμως εξαιτίας ενός βαρύτατου κρυολογήματος, έριξε εξήμισι μέτρα κάτω από την επίδοσή του. Ακόμα πήρε το χάλκινο μετάλλιο στη λιθοβολία με 18,58μ. στη Μεσοολυμπιάδα της Αθήνας. Από το 1907 μέχρι το 1910, κατέρριψε τα πανελλήνια ρεκόρ ακοντισμού, σφαιροβολίας και ελληνικής δισκοβολίας. Στο διάστημα 1907-1910 αναδείχθηκε 12 φορές πρώτος και 7 φορές δεύτερος πανελληνιονίκης στα δύο στυλ της δισκοβολίας, στο πένταθλο, στη σφαιροβολία, στη λιθοβολία και στον ακοντισμό.

Σε ηλικία 24 χρόνων, το 1912 αναχώρησε για σπουδές στις ΗΠΑ και δύο χρόνια αργότερα δίδαξε Γεωγραφία και Ανθρωπολογία στο Πανεπιστήμιο της Πενσυλβάνια. Τρεις φορές έκανε το γύρο του κόσμου για ερευνητικές εργασίες ανθρωπολογίας και οικονομικής γεωγραφίας. Εκτός από την ελληνική, μιλούσε άλλες 7 γλώσσες (αγγλικά, γαλλικά, γερμανικά, ιταλικά, ρωσικά, αραβικά και τουρκικά). Πέθανε στις 27 Οκτωβρίου 1957, στη Φιλαδέλφεια.

Γεώργιος Αλιμπράντης: Γεννήθηκε στην Κωνσταντινούπολη το 1880 και πέθανε στην Αθήνα το 1943. Όταν μέλος του αθλητικού συλλόγου “Τάταυλα” συμμετείχε στο αγώνισμα της αναρρίχησης «επί κάλω» στη μεσο-Ολυμπιάδα του 1906, με χρόνο 11” και 2 και αναδείχθηκε αργυρός Ολυμπιονίκης στο γυμναστικό πένταθλο (80 βαθμοί) στην ίδια διοργάνωση.

Νικόλαος Αλιμπράντης: Ήταν αδελφός του Γεωργίου, γεννήθηκε στην Κωνσταντινούπολη το 1882 και πέθανε στην Αθήνα το 1958. μέλος και αυτός του αθλητικού συλλόγου “Τάταυλα” αναδείχθηκε χρυσός Ολυμπιονίκης στο γυμναστικό πένταθλο (90 βαθμοί) στη μεσο-Ολυμπιάδα του 1906.

Κουνάδης Αντώνιος: Γεννήθηκε το 1937 στην Αθήνα. Κεφαλλονίτης την καταγωγή Υπήρξε πρωταθλητής και κατακτητής αρκετών ρεκόρ των Βαλκανικών Αγώνων στη δισκοβολία. Βρίσκεται στο αθλητικό προσκήνιο από το 1951, όταν αναδείχθηκε πρωταθλητής εφήβων. Το 1957 κέρδισε τον τίτλο του βαλκανιονίκη με βολή 52μ. 34. Έχει στο ενεργητικό του μία σειρά από διεθνείς νίκες, με κυριότερες:

participating in the contest of shooting “against clay discs”, came in 24th.

16th OLYMPIAD 1956 (Melbourne)

The Greek mission to this Olympiad included 12 athletes. Spyridon Deftereos⁴³ (87 kg) participated in the free wrestling competition but was eliminated in the preliminary round because he was defeated by Irishman Gerald Martina.

17th OLYMPIAD 1960 (Rome)

In the Rome Games the Greek mission participated in all contests with 52 athletes. Antonis Kounadis⁴⁴ participated in the discus throwing competition and ended up in 18th place.

19th OLYMPIAD 1968 (Mexico City)

The Greek mission included 48 athletes who participated in track and field events. Aggelos Theotokatos⁴⁵, (54 kg), participated in the boxing competition but was eliminated.

20th OLYMPIAD 1972 (Munich)

In the “bloody” Olympiad in Munich, so described due to the episodes between Palestinians and Israelis, Greece participated with 84 athletes. Antonis Kounadis was a track escort while Aggelos Theotokatos (57 kg category) participated in boxing.

27th OLYMPIAD 2000 (Sidney)

The Sidney Olympiad was impressive and meticulously organized. Here, Greece won several Olympic medals. Anna Pollatou⁴⁶, world champion of rhythmic gymnastics, along with her teammates (Eva Christodoulou, Irene Aindali, Chara Karyami, Maria Georgatou and Klenia Pantazi) won 3rd place in the mixed ensemble competition (Bronze Medal).

α) νίκη στο Παγκόσμιο Φοιτητικό Πρωτάθλημα του Τορίνο (1959).

β) νίκη στην Ολυμπιακή προετοιμασία (Ρώμη 1959)

α') νίκη στο διεθνές "μτινγκ" του Μονάχου (1959) κ.α.

Επίσης καλές επιδόσεις έχει και στη σφαίρα. Συμμετείχε στους Ολυμπιακούς Αγώνες της Ρώμης το 1960, όπου όμως δεν διακρίθηκε.

Δευτεραίος Σπυρίδωνας: Ολυμπιονίκης της Ελληνορωμαϊκής πάλης. Ο Σπύρος Δευτεραίος αρo την Ιου;ακη πήρε το δρόμο της ξενιτιάς το 1938. Από πολύ μικρός άρχισε να πηγαίνει στο γυμναστήριο, γιατί αγαπούσε υπερβολικά τον αθλητισμό. Στην αρχή ασχολήθηκε με την πυγμαχία αλλά σύντομα εγκατέλειψε αυτό, το βάρβαρο κατά τη γνώμη του άθλημα. Σημαντικό ρόλο στην απόφασή του έπαιξε ο Ρώσος προπονητής του, που τον προσανατόλισε στην Ελληνορωμαϊκή πάλη. Η εξέλιξη του νεαρού Σπύρου υπήρξε εντυπωσιακή, αφού "σάρωσε" όλα τα μετάλλια και σύντομα αναδείχθηκε πρωτοπαλαιστής της Βικτώρια. Το 1948, τη χρονιά που πραγματοποιήθηκαν οι πρώτοι μεταπολεμικοί Ολυμπιακοί Αγώνες, στο Λονδίνο, και οι πρώτοι μετά τους Ολυμπιακούς Αγώνες στη χιτλερική Γερμανία, η Αθλητική Ομοσπονδία της Αυστραλίας, πρότεινε στο Σπύρο Δευτεραίο να εκπροσωπήσει την Αυστραλία στους Ολυμπιακούς Αγώνες. Εκείνος όμως αρνήθηκε ευγενικά την πρόταση της δεύτερης πατρίδας του και προτίμησε να αγωνιστεί με τα Ελληνικά εθνικά χρώματα. Το ίδιο έγινε και στους Ολυμπιακούς Αγώνες της Μελβούρνης, το 1956, όπου κατόρθωσε να αναδειχθεί τέταρτος Ολυμπιονίκης. Η επιτυχία του χαρακτηρίστηκε ως εντυπωσιακή, αν λάβει κανείς υπόψη του, την έλλειψη υποδομής στην Αυστραλία, καθώς επίσης και την ελάχιστη, σχεδόν ανύπαρκτη, προετοιμασία. Η επιτυχία του ακολουθήθηκε από βροχή προτάσεων, να μεταπηδήσει στην επαγγελματική πάλη. Φυσικά τις απέρριψε όλες, γιατί δεν αγωνιζόταν για χρυσά μετάλλια για χρήματα. Όπως αναφέρει χαρακτηριστικά ο ίδιος, αλλά για ένα απλό στεφάνι από ελιά, όπως έκαναν οι αθλητές στην Αρχαία Ελλάδα. ήταν σχεδόν ο μόνιμος πρωταθλητής Αυστραλίας, στα ημιβάρεα βάρη από το 1940 έως το 1956, οπότε και έθεσε τέρμα στην αθλητική του σταδιοδρομία. Πολλά ελληνικά και αγγλόφωνα περιοδικά έχουν αναφερθεί, με εκτεταμένα δημοσιεύματα στην πλούσια αθλητική σταδιοδρομία του, και τον έχουν χαρακτηρίσει ως ένα από τα μεγαλύτερα ταλέντα στην ελληνορωμαϊκή πάλη. Διετέλεσε μέλος του Παλαιστικού Συνδέσμου Αυστραλίας, μέλος του Δ.Σ. του Συνδέσμου Ιθακησίων Μελβούρνης, μέλος της Ελληνικής Κοινότητας και μέλος της Στοάς Γρηγόριος. Εξακολουθεί ακόμη και σήμερα, να επισκέπτεται το γυμναστήριο και να γυμνάζεται. Ζει στη Μελβούρνη.

Άννα Πολλάτου: Γεννήθηκε στο Αργοστόλι στις 8 Οκτωβρίου 1983. Ξεκίνησε την καριέρα της ως αθλήτρια το 1988, στο άθλημα της Ρυθμικής Αγωνιστικής Γυμναστικής. Ανήκε στον Α.Γ.Σ Επτανήσων Αργοστολίου.

Οι κυριότερες ατομικές της διακρίσεις υπήρξαν: 5^η θέση στο Πανελλήνιο Πρωτάθλημα Κορασίδων το 1993 και η 4^η θέση στο Πανελλήνιο Πρωτάθλημα Νεανίδων το 1996. Διακρίθηκε όμως και με την Εθνική Ομάδα Ανσάμπλ, όπου και πήρε αργυρό μετάλλιο στο σύνθετο ομαδικό, χρυσό μετάλλιο στα τελικά οργάνων 2 στεφάνια και 3 κορδέλες, χρυσό μετάλλιο στις 10 κορίνες, στο Παγκόσμιο Πρωτάθλημα της Οζάκα το 1999. Επίσης, πήρε χρυσό μετάλλιο στο σύνθετο ομαδικό, χρυσό μετάλλιο στις 10 κορίνες, χρυσό μετάλλιο στα δύο στεφάνια και 3 κορδέλες στο Ευρωπαϊκό Πρωτάθλημα στην Βουδαπέστη το 1999. Οι διακρίσεις της συνεχίστηκαν με την κατάληψη της 5^{ης} θέσης στις μπάλες, 6^η θέση στις 3 κορδέλες και 2 στεφάνια και στο σύνθετο, στο Παγκόσμιο Πρωτάθλημα Νεανίδων στη Σεβίλλη το 1998, στη Μαδέρα το 2000 με τη 2^η και 3^η θέση, και το αποκορύφωμα ήταν οι Ολυμπιακοί Αγώνες στο Σίδνεϋ όπου και κατέλαβε την 3^η θέση στο σύνθετο ομαδικό.